

Eierskapsmyten II

INNLEGG

Skatt

Mitt innlegg «Brist i skatteloggikk» i DN 15.

februar var et oppgjør med en premiss i Espen Sirnes' skatteinnlegg 13. februar: at aksjonærene «utvilsomt» eier overskuddet i selskapet.

Jeg overlater til skatteeksperterne å diskutere hvordan skatten bør beregnes. Mitt anliggende er myten om at aksjonærer eier selskapet. Fire svarinnlegg i DN igår fordrer tilsvar.

Aksjonærer eier ikke selskaper. Aksjonærene eier aksjer. Aksjer gir visse økonomiske og organisatoriske rettigheter i selskaper.

EIER AKSJER, IKKE SELSKAP.
Beate Sjøfjell.

Ja, disse organisatoriske rettighetene gir, spesielt for den som eier alle aksjene i et selskap, en kontroll som kan være svært lik en eiers kontroll. De økonomiske rettighetene innebærer, slik det korrekt påpekes, at det som måtte være igjen av midler etter at alle krav er oppgjort når et selskap oppløses, tilfaller aksjonærene. Det gjør ikke aksjonærene til eiere av selskapet, eller av kapitalen eller overskuddet mens selskapet eksisterer.

At aksjonærer er interessert i selskapets overskudd og kan ha en berettiget forventning om utbytte, betyr heller ikke at de eier overskuddet. Selskapet eier kapitalen og overskuddet.

Kun spissfindig jus? Praktisk nok dersom aksjonærenes egne kreditorer forsøker å ta utlegg i selskapskapitalen eller noen andre av selskapets eiendeler. Det får de ikke.

Dette er motsatsen til at selskapets kreditorer normalt ikke kan gå på aksjonærene. Aksjonærer og selskaper er adskilte fysiske og/eller juridiske personer som ingen eier.

Som majoritets- eller enesak-sjonær kan man ha svært god kontroll over et selskap. Men det er fortsatt aksjene og ikke selskapet aksjonæren eier.

■ *Beate Sjøfjell, professor dr. juris, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo*